

Beste mensen.

Hartelijke groeten uit Peru en ik hoop dat jullie allemaal gezond zijn en Covid-19 buitenshuis bleef. Vandaag stuur ik jullie een dankbrief.

In 1981 kwam ik naar Peru en dus werk ik nu 40 jaar in Peru. 2021 is dus een jubileumjaar voor mij.

In grote lijnen wil ik proberen aan te geven wat er, mede met jullie steun in die 40 jaar is gebeurd; die steun gaf mij kracht en vreugde en plezier in mijn werk. En hiervoor is maar één woord: **DANKBAARHEID**.

Toen ik begin 1981 aankwam in Peru, werd ik diezelfde dag naar een parochie gebracht. In die parochie, “De Heer van de Wonderen”, werkten 2 pastores. Ieder had zijn eigen werkzaamheden en de parochie bestond al jaren. Ik kon beginnen met ziekenbezoek en invallen in parochiewerk; tevens was er een netwerk van gevormde pastorale werkers. Maar daarvoor was ik niet naar Peru gekomen.

Ik kwam met een missie, of wel: werken met de armen, waar het nodig is.

Maar Gods wegen zijn wonderbaar en verrassend, n.l. Caritas Lima zocht met urgentie vanwege de ondervoeding, in het bijzonder bij kinderen, pastores of

religieuzen om eetplaatsen op te zetten,

[Een kijkje in de wijken.](#)

waar het ontbijt en middageten kon

worden klaargemaakt. Tevens zouden zij verantwoordelijk zijn voor de organisatie en het begeleiden, samen met vrouwen van de eetplaatsen.

Waarom pastores of religieuzen? Hierin had Caritas vertrouwen wat betreft de verdeling en het gebruik van de levensmiddelen en de beschikbare geldmiddelen en/of leningen.

Zij vroegen mij of ik dit wilde doen; mijn antwoord was “ja”. Dit was voor mij de mogelijkheid om bij de armen te zijn en samen met hen te werken en hun te helpen hun problemen op te lossen.

Ik had 5 jaar ervaring als priester-arbeider in een textielfabriek in Chili. Ik zat tevens in het productie comité, dat ook streed voor de rechten van de arbeiders en het verhogen van de productie. De fabriek was in handen van de regering, maar werd bestuurd door de arbeiders. Tevens woonden wij daar in een kampement(dit was een grondbezetting), bezet door 3000 families. De militaire,

bloedige staatsgreep door generaal Pinochet in 1973, verplichtte mij het land te verlaten en naar Nederland terug te keren.

Vervolgens ben ik, na een paar maand van bijkomen van alle stress en spanningen, in Nederland een studie gaan doen aan de Sociale Academie. Tijdens deze studie, en ook nog enkele jaren erna, werkte ik als opbouwwerker en stadsvernieuwer in Brunssum en Heerlen, om de tijd te overbruggen en ervaring op te doen, omdat ik hoopte terug te kunnen naar Chili.

Ik werkte in de wijken waar de ex-mijnwerkers woonden. De strijd was tegen de gemeenten en tegen Den Haag. Zij wilden deze wijken slopen, om er flats neer te zetten. Hierbij moet je niet uit het oog verliezen, dat de mijnwerkers huizen hadden met extra grote tuinen; dus konden zij na hun drukke werkdag in de mijn op adem komen in hun tuin en weer frisse lucht inademen. Wij wonnen de jarenlange strijd; hiervoor hebben wij met alle mensen uit de wijk zelfs het kantoor van de woningbouwvereniging bezet.

Aangezien ik niet terug kon naar Chili, omdat Pinochet nog leefde, ben ik in 1981 naar Peru gegaan. Hierboven hebt u kunnen lezen, hoe ik terecht kwam in Lima en in de wijken waar ik nu werkzaam ben.

Hier ging ik ook werken en strijden met de mensen in de eetplaatsen en de krottenwijken, voor **het recht op eten en een meer menswaardig leven**.

Ik ging de wijken in en legde contacten met bewoners en zette, samen met vrouwen uit die wijken, de eerste eetplaats op. Zij gaven het de naam: "**God is liefde**".

En eenmaal gestart, kwamen zij al snel met allemaal vragen om hulp, bij het organiseren en opzetten van nieuwe eetplaatsen en bestuursvorming.

Het bestuur van een eetplaats bestaat uit 7 personen. Het was allemaal veel werk en er waren ook veel problemen; vooral in het begin soms ruzies, afgunst, egoïsme, jaloezie tussen leidsters. Een enkele keer heb ik zelfs, als het naar mijn idee, helemaal niet goed verliep, de eetplaats gewoon een paar weken gesloten, zodat het bestuur van die eetplaats een nieuw werkplan kon opzetten om alles goed te laten draaien. Maar wat steeds domineerde was de solidariteit, samenwerking en ook veel plezier. En dit verminderde vaak de stress, die zij meebrachten vanuit hun familie en gezinnen met de vele problemen.

Er kwamen steeds meer eetplaatsen rondom heel Lima, in de armengordel in de bergen.

Hoe die te begeleiden?

In overleg en samenwerking met de vrouwen besloten wij "Centrales" op te zetten voor vorming, cursussen en organisatie en in elke centrale 25 à 30 eetplaatsen onder te brengen.

Een aantal van die centrales verenigden zich weer in een districtscentrale en na een langere tijd ontstond de federatie waarin de districtscentrales zijn

vertegenwoordigd en een nationaal bestuur. Het was een lange weg, maar deze is gegroeid vanuit de bases en geleid door eigen bases. Want vanaf het begin begonnen we met vorming van leidsters; zij kunnen nu hun eigen organisatie besturen en er vorming geven en ervaringen uitwisselen. Het is een strijdbare organisatie met vorming vanuit de basis.

Bij het opzetten van de eetplaatsen hadden we enkele grote problemen. Het eerste probleem was het water in de bergen; de meeste eetplaatsen hadden geen waterleiding en waren dus afhankelijk van watertankauto's. Soms komen die niet en zit men zonder water. Tot heden toe gebeurt dit nog steeds. Maar we losten dit op door voor elke eetplaats een watertank te kopen, 3-wandig en elk met 1100 liter inhoud, 30 jaar garantie; hiermee was het koken voor elke dag verzekerd.

Het tweede grote probleem was de ruimte om te koken: de kerosine fornuizen, die ze op afbetaling konden krijgen van Caritas Lima, gaven en, nog, geven een vieze lucht en geven geluid; en dit, meestal, in kleine, houten huisjes. Dit was onhoudbaar op de langere termijn en ongezond; maar gaf ook familie problemen, b.v. als de man 's nachts werkt, is het slapen overdag onmogelijk als er gekookt wordt. Enkele eetplaatsen hadden een grotere, vrijere ruimte; anderen in een wijkgebouw; maar velen niet.

Toen heb ik besloten eetplaatsen te gaan bouwen van het geld dat ik had, met steun van mijn familie en vrienden; daarna kwam er steun van katholieke en protestantse kerken rond mijn geboortedorp en van mijn congregatie De Oblaten van Maria. En toen kwam de grote steun van de Stichting Sittard Rosa Lima in Sittard/Geleen, 25 jaar lang.....!!!! Verder de steun van Stichting Thuisfront Braem te Boekelo; evenzo die van de diaconie PG Bathmen, werkgroep ZWO diaconie PKN Zutphen, diaconie Eibergen/Rekken, de M.O.V. Schagen Holland en More Music Orkest(voorheen Fanfare Beatrix) uit Lettele. Ook vele families/gezinnen hebben mij al die jaren gesteund met hun bijdragen en ondersteunen mij nog steeds met een bijdrage.

Aan allen: "**heel veel dank**". Het was en is een fijne samenwerking; ik sta **niet alleen**. Zonder jullie steun was dit allemaal niet mogelijk.

De Watertank

Buiten de bouw van eetplaatsen en gemeenschapscentra en gemeenschapsruimtes hebben wij trappen aangelegd op kritieke punten op de

Even rusten op de langste trap die ik ooit legde.

berghellingen, om zo de bergen op te komen zonder, of liever gezegd, minder gevaar, om zo ongelukken te voorkomen.

Natuurlijk hielp ik ook bij urgente gevallen, bijv. bij brand of ongelukken of ziekte of soms voor een kist om begraven te kunnen worden; dit dus alleen in zeer urgente gevallen. In alle noodgevallen of andere hulp is er ook altijd de steun en bijdrage uit de wijk; in veel gevallen zoals bij

gebouwen, steunen wij alleen met materiaal; bij grotere gebouwen zijn ook mensen nodig met vakkennis.

Ook heb ik geholpen bij het aanleggen van een paar voetbalveldjes. Verder hebben wij 2 culturele centra voor de jeugd gebouwd en een 3^e jeugdcentrum is bijna klaar. Deze plekken zijn vooral bestemd om vorming te kunnen geven aan de jeugd en de jongeren en hen culturele activiteiten aan te kunnen bieden.

Verder bouwden wij nog weer nieuwe centrales en districtscentrales voor eetplaatsen, omdat er ruimte nodig was om vormingswerk en cursussen te geven aan de deelnemers van de eetplaatsen en hebben wij verbeteringen aangebracht in de eerst gebouwde eetplaatsen. Ook werden sommige keukens door de gebruikers zelf betegeld en aangepast aan hygiëne eisen; zij zagen zelf ook het belang van goede hygiëne in.

Het federatie gebouw in Lima konden wij kopen uit een erfenis, en uit deze erfenis konden we er ook nog een derde verdieping op bouwen voor het nationale bestuur. Het functioneert uitstekend, met altijd wel eens kleine probleempjes, maar dat hoort erbij en geeft leven in de brouwerij. Op deze manier heeft de gehele organisatie steeds overal ruimte voor vormingsprogramma's. Op de eerste plaats is dat de gezondheidszorg, maar ook voedingsleer, politiek en ook spreken in het openbaar; hoe werkt een bestuur en wat zijn de rechten van een vrouw. Het is echter niet gemakkelijk om een volwassen persoon van gewoonte of denken te veranderen; dit kost enig geduld en energie en dus ook tijd.

De vrouwenorganisaties van de eetplaatsen werken naast het werk in de eetplaatsen momenteel aan 3 problemen.

Het eerste probleem is de politiek, n.l. zondag 11 april a.s. moeten de mensen een nieuwe president en een congres kiezen. Velen "verkopen" hun stem voor een belofte, b.v. kip, rijst of andere cadeautjes, want zij zien politiek als

corruptie en geloven er vaak niet meer in, maar er is een mogelijkheid om verbeteringen aan te brengen in de levensomstandigheden, voor het gemeenschappelijk belang. De andere manier is de protestmarsen, maar dit gaat altijd gepaard met bloedvergieten, voor dat er naar de mensen geluisterd wordt. Hier is politieke vorming en kennis voor nodig, om de juiste persoon te kiezen.

Het tweede probleem is het machismo. In 2020 zijn in Peru 242 vrouwen vermoord door hun man. En dan heb ik het nog niet gehad over de duizenden aangiften van geweld. Samen wordt er hard aan gewerkt om dit terug te dringen of te verminderen. Echter, er is nog een lange weg te gaan.

Jongeren begeleiden de kinderen in de wijk “24 augustus”.

Het derde probleem is de strijd tegen het verdwijnen van rond de 20 personen per dag; meestal vrouwen en/of meisjes. Er wordt hen werk aangeboden met een gratis reis en dat is meestal voor het Amazone gebied/het oerwoud. Eenmaal daar worden ze in de prostitutie gezet; ze nemen hen al hun documenten af en dan is er haast geen weg meer terug. Meestal wordt ook de naam van deze vrouwen veranderd, zodat ze moeilijk zijn op te sporen. Nu heeft de regering in oktober 2020 met behulp van het ministerie van de vrouw en alle vrouwenorganisaties, een centrum geopend met specialisten, om dit aan te pakken en zo wat te kunnen doen voor deze vrouwen/meisjes. In het Amazone gebied werken een massa goudzoekers, evenals moderne houtzagers en brandstichters; de laatste 2 groepen om landbouwgrond te creëren - allemaal illegaal. Vervolgens wordt deze grond (ook illegaal) bezet, om het te gebruiken voor illegale verbouw van planten voor de drugsproductie. Ik ben bang, dat wij, op de langere termijn, het Amazone gebied niet meer kunnen redden. HOOP is echter het laatste wat men hier verliest!!

Er zou wel een dik boek te schrijven zijn over mijn ervaringen en problemen, maar ook over de blijdschap en de vreugde in die 40 jaar. Maar op de eerste plaats ben ik geen schrijver en er is al zo zoveel geschreven over Zuid Amerika. En van enkele bladzijden lezen over mijn levenswerk hier wordt je niet zo moe.

Wel ben ik dankbaar voor elke steun, klein of groot, gedurende een langere tijd of een kortere periode; de vreugde en de blijdschap is dat wij het samen deden in die 40 jaar en het nog steeds samen doen, want we gaan voort op dezelfde weg. Nogmaals heel veel dank.

Dankbaar ben ik ook, dat ik al 40 jaar, en nog steeds, met de armen mag werken, al is het niet altijd gemakkelijk; dankbaar wat ik voor hen heb mogen betekenen en nog elke dag kan betekenen, maar ook dankbaar voor alles wat ik van hen heb mogen ontvangen en leren. De armen zijn rijk in het samen delen van het weinige dat ze hebben en kunnen echt genieten; zij hebben nog geen bankrekeningnummer. Dankbaar ben ik voor de ervaring die ik mocht beleven met de mensen in hun strijd om hun werk en hun samenleving; hun solidariteit en dienstbaarheid.

Verdeling van het eten, eetplaats Mirador.

40 Jaar in Peru is een mooie gelegenheid iedereen te danken, maar ik ga gewoon door en doe een stapje terug als het lichaam dat aangeeft. Of zoals de Peruanen zeggen: zolang God het wil!

Concreet zijn we nog bezig met het afwerken van het jeugdhuis. De jeugd begint er juist mee het te schilderen. Ook zijn we nog bezig met het afwerken van de eetplaats Nieuwe Generatie; deze is al wel in gebruik. Verder is ons nog steun toegezegd voor een nieuwe eetplaats; een mooie verrassing en ja, er liggen nog projecten die echt nodig zijn en die om hulp vragen. Wij steunen zover wij het financieel kunnen. En wilt u steunen? Uw steun blijft van harte welkom.

Mijn bankrekeningnummer is: NL03RABO 0146 2035 42 t.n.v. J.W. Brinkhof.

Op dit moment van schrijven(medio maart 2021) zitten we in een zeer zware 2^e golf van Covid-19. We hebben meer zieken en doden dan tijdens de 1^e golf Covid-19. Veel mensen sterven thuis, want er is niet genoeg zuurstof en er zijn veel te weinig intensive care bedden. Deze problemen geven veel spanningen en radeloosheid, verdriet en angst in de families.

De regering was en is niet goed voorbereid geweest op deze zware 2^e golf Covid-19. De regering kocht zuurstof in Chili en Equador, maar dit is nog steeds onvoldoende om de problemen in Peru op te lossen. De regering, kerken, politieke partijen, instituten en diverse instanties zoeken samen een oplossing.

Peru heeft de laatste 35 jaar de gezondheidszorg vergeten of er gewoonweg te weinig aan gedaan en dan de corruptie.....

Er is ook een ander probleem naast het functioneren van de eetplaatsen: er zijn een zeer groot aantal gemeenschapspotten, als aanvulling op de eetplaatsen, zodat hopelijk iedereen te eten heeft.

Echter, de gemeenschapspotten zijn afhankelijk van de solidariteit van instituten en instanties als kerken, banken, politieke partijen en ieder die wil helpen. In de wijken waar ik werk, vormden wij equipes van moeders, en aangezien we overal eetplaatsen hebben, kijken deze vrouwen waar géén hulp komt, zodat wij ze helpen als het echt nodig is, en voor zover het mogelijk is.

Positief nieuws vorige week: de K.L.M. bracht ons de eerste miljoen vaccinaties tegen corona; over de rest wordt nog onderhandeld. Maar **helaas**: in het geheim lieten ministers, ambassadeurs, directeuren, presidenten van bedrijven enz. en hun families zich inenten; een grote schande, terwijl dokters en verpleegkundigen sterven.

Ook via dit schrijven dank aan mijn schoonzus Mariet Brinkhof, die al die jaren uitstekend de financiën heeft geregeld en nog regelt.

Moge het jaar 2021 ons bevrijden van Covid-19 en hopelijk hebben we er van geleerd.

Vanuit Lima iedereen van harte gegroet,

Pater Jan Brinkhof

Soms even spelen; samen een tunneltje maken.